

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก
ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิม
กาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

The study of Relationship between Ethical Behavior and Core Competencies
among Registered 3rd and 4th year nursing students Faculty of Nursing
Chalermkarnchana University, where there is a practice in the wards

อัจฉรา อิ่มน้อย^{1*} ธนิดา สติตอุตสาหกร¹ พิงพิศ การงาม¹ สุภา อุษุยีน¹

Archara imnoi^{1*} Thanida Sathit-Udsahakorn¹ Narak Judabood¹ Subha yooyurn¹

^{1,2}คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา

¹ Faculty of Nursing, Chalermkarnchana University

*Corresponding author Email: archara_i@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหา วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย จำนวน 116 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและแบบสอบถามความสามารถ เชิงสมรรถนะหลัก ของนักศึกษาพยาบาล ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน หาความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เพียร์สันและสถิติถดถอยอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ที่ขึ้นปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย โดยรวมอยู่ในระดับดี ($X = 4.45$, $SD = 0.17$) ความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษา พยาบาล ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย โดยรวมอยู่ในระดับดี ($X = 4.22$, $SD = 0.14$) พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาล ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกใน ระดับปานกลาง ($r = .522$) และสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาล ที่ขึ้นปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ได้ร้อยละ 27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการศึกษาครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางพัฒนาการทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพการพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ : พฤติกรรมเชิงจริยธรรม, ความสามารถเชิงสมรรถนะ, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This descriptive research aimed to study the ethical behaviors of registered 3rd and 4th year nursing students Faculty of Nursing Chulermkamchana University, where there is a practice in the wards. Multi-stage sampling was used to recruit 116 samples. The instrument for data collection was self-report Questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistic, Pearson's Product Moment correlation and linear regression. The overall mean score of the ethical behaviors of registered 3rd and 4th year nursing students Faculty of Nursing Chulermkamchana University, where there is a practice in the wards was at a high level (\bar{x} = 4.45, SD = 0.17). The overall mean score of the core competencies of registered 3rd and 4th year nursing students Faculty of Nursing Chulermkamchana University, where there is a practice in the wards was at a high level. (\bar{x} = 4.22, SD = 0.14). The ethical behaviors had a statistically significant positive relationship to the core competencies of registered 3rd and 4th year nursing students Faculty of Nursing Chulermkamchana University, where there is a practice in the wards (r = .522, p < 0.001). The regression analysis yielded a significant equation with an R squared of 0.27. It was indicated that 27% of the variance in the core competencies was accounted for by the ethical behaviors. Results of this study it should be used as a guideline for the ethical development of nursing students in order to prepare them for ethical nursing careers in the future.

Keyword: Ethical behaviors, Core competencies in Nursing, nursing students

บทนำ

ในภาวะสภาพการณ์สังคมในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ทั้งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการศึกษามีการค้นคว้า วิจัย ทดลอง ค้นพบวิธีการใหม่ๆ เกิดปัญหาสุขภาพจากมลพิษในอากาศ การขยายตัวทางธุรกิจมุ่งแต่แข่งขันกันจนลืมความมีมนุษยธรรมหรือความมีน้ำใจ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของคนในสังคมโลกที่ก่อให้เกิดค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นในสังคม เช่นการบริโภค เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวกับสุขภาพและการแพทย์ จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความซับซ้อนในการเกิดโรคติดต่อ โรคภัยแรงต่างๆ การรักษาพยาบาลและความต้องการได้รับการบริการจากโรงพยาบาลและการรักษาพยาบาลมีมากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปหน่วยงานที่ให้บริการจะเป็นที่คาดหวังจากสังคมถึงการได้รับการช่วยเหลือ โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล เพื่อการได้รับการและการให้บริการด้วยความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักกฎหมาย และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) ซึ่งเป็นกฎหมายมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย 1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม 4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ 5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ 7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ และจากการสำรวจ พบว่าวิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีความซื่อสัตย์และมีจริยธรรมสูง (Newport, 2012) จึงเป็นการสนับสนุนว่าพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ทั่วไปว่ามีจริยธรรมสูง

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะของการปฏิบัติในรูปของการให้บริการแก่มนุษย์ ทั้งกลุ่มที่มีสุขภาพดี และกลุ่มที่มีปัญหาทางสุขภาพ ด้วยจุดมุ่งหมายหลักที่ต้องการให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยจะต้องอาศัยคุณค่าของการปฏิบัติงานทาง ด้านวิทยาศาสตร์ ควบคู่ไปกับคุณค่าทางจริยธรรม (Sangaunsiritham U, Sirakamom S., 2015) แต่พยาบาลยังพบ ปัญหาเรื่อง ข้อร้องเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความไม่พึงพอใจพฤติกรรมบริการของพยาบาล ผู้รับบริการ มีความรู้สึก ว่าไม่ได้รับ บริการตามที่คาดหวัง ไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่วนใหญ่เรื่องร้องเรียนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับมารยาท กิริยาวาจา ภาษา พูด การสื่อสาร การให้ข้อมูล ปัญหาเรื่องเทคนิคบริการ การดูแลผู้ป่วยหนัก เป็นต้น (Jindathong, B, 2011) หรืออาจเกิดจากการถูกยุยงให้ร้องเรียนจากบุคคลอื่น (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2008) และการที่พยาบาลต้องเผชิญกับ สถานการณ์ขัดแย้งอยู่เป็นประจำ จะทำให้เกิดความเครียด การบีบคั้นต่อจิตใจ และส่งผลกระทบต่อคุณค่าในการทำงาน พยาบาลหรืออาจทำให้เกิดความเหนื่อยล้าในการทำงานในที่สุด (Kyunghee, Yonghee, & Ji-su, 2015) หากพยาบาลไม่ เข้าใจในประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม ก็จะตัดสินใจได้ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อตนเอง ได้เกิดความคับข้องใจในการ ปฏิบัติงานและต่อผู้ป่วย ได้แก่การตัดสินใจที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ (สมร พูนขวัญ, 2564) พยาบาลจึงต้องเผชิญกับ ปัญหาที่ท้าทาย แรงกดดันต่อการตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง เหมาะสมในการให้บริการผู้ป่วย ที่นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทาง จริยธรรมมากขึ้น (สมร พูนขวัญ, 2564). ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมได้แสดงให้เห็น อย่างเด่นชัดถึงความบกพร่องและ ความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมหรือจริยธรรมของผู้คนโดยทั่วไป วิชาชีพพยาบาลเป็นอีกวิชาชีพหนึ่งที่ต้องยึดจริยธรรมเป็นสำคัญ (ปภัสวรรณ จันทวงศ์, 2556) ซึ่งประกอบด้วย 1. การเคารพเอกลักษณ์หรือความเป็นอิสระ อาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ เป็นอิสระจากการถูกบังคับ อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความตั้งใจ 2. การทำประโยชน์เป็นการกระ ทำที่บ่งบอกถึงความ เมตตากรุณา ความปรารถนาดีและความเอื้อเฟื้อแก่เพื่อนมนุษย์ มีความสมดุลระหว่างประโยชน์และอันตราย 3. การไม่ทำ อันตรายคือการกระทำที่ไม่น่าสิ่งเลวร้ายหรืออันตรายมาสู่บุคคลอื่นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ 4. ความยุติธรรม/เสมอภาพ 5. การบอกความจริง เป็นหลักการพื้นฐานของการพัฒนาและการคงไว้ซึ่งความเชื่อถือไว้วาง ระหว่างมนุษย์ 6. ความซื่อสัตย์ ซึ่ง ครอบคลุมถึงการรักษาสัญญาและการปกปิด จริยธรรมพยาบาลจึงเป็นสิ่งที่คาดหวังของผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ความ รับผิดชอบ องค์ประกอบหนึ่งของจริยธรรมคือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการทำดีตามบทบาท หน้าที่จรรยาบรรณวิชาชีพตามสิทธิผู้ป่วย ตามหลักจริยธรรม (ถนอม จันทกุล, 2544) เพื่อให้บุคคลในวิชาชีพการพยาบาลได้มี การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในวิชาชีพพยาบาล เป็นความสง่างามของการพยาบาล เป็นความงดงามของวิชาชีพที่จะส่งเสริม ให้คุณภาพการพยาบาลมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม (รัตนา ทองแจ่มและพระครูภาวนาโพธิคุณ, 2563) จึงควรต้องมีการ พัฒนาตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล โดยการปลูกฝังคุณธรรมนักศึกษาในการเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติพร้อมกิจกรรม เสริมหลักสูตร โดยในภาคทฤษฎีควรส่งเสริมการพัฒนาจริยธรรมในรายวิชา ในภาคปฏิบัติควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ (วีรวรรณ เกิดทองและวรรณดี เสือมาก, 2560) เมื่อสำเร็จการศึกษาและ เข้าสู่ระบบการประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและเหมาะสม มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ คุณงาม ความดีให้แก่สังคม สร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพใจ ความมั่นคงทางอารมณ์ และส่งเสริม ให้ผู้ป่วยหรือให้ผู้รับบริการอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

การพัฒนาจริยธรรมของบุคคลในวิชาชีพการพยาบาล ย่อมต้องปลูกฝังและพัฒนาจริยธรรมต่อสังคม อย่างแท้ จริง ให้กับนักศึกษาพยาบาลตั้งแต่อยู่ในสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางการพยาบาล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลมหาวิทยาลัยเฉลิม กาจจนาภิเษก ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย เพื่อนำผลการวิจัยทางด้านจริยธรรมไปปรับปรุง ก่อให้เกิดการพัฒนาสร้างเสริมสมรรถนะนักศึกษาพยาบาลให้สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาการ

จัดการเรียนและพัฒนาภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน และเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย
2. เพื่อศึกษาความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนายของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ที่มีต่อความสามารถ เชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถ เชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ที่ตั้ง 99 หมู่ 6 ต.โพธิ์ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ เป็นผู้ให้ข้อมูล อายุตั้งแต่ 20 ปี ถึง 26 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample random sampling) โดยเลือกกลุ่มนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ในการตอบแบบสอบถามในแต่ละชั้นปีการศึกษา โดยใช้วิธี การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสะดวก (Convenience Sampling) จากคุณสมบัติการเป็นนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในขณะนั้น กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 57 คน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 59 คน รวม 116 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม ศาสนา ระยะเวลาที่ฝึกปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งพัฒนาจากแบบสอบถามการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดนครราชสีมาของชมนาค พัฒน์นิธิกุลและกิตติพร เนาว่าสุวรรณ (ชมนาค พัฒน์นิธิกุล และกิตติพร เนาว่าสุวรรณ, 2551) จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการกระทำหรือส่งเสริมให้กระทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ จำนวน 3 ข้อ (1-3) 2) ด้านการกระทำที่ไม่ดีหรืออันตราย จำนวน 3 ข้อ (4-6) 3) ด้านเคารพความเป็นอิสระ จำนวน 3 ข้อ (7-9) 4) ด้านความ ยุติธรรมหรือความเสมอภาพ นวน 4 ข้อ (1-13) 5) ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 3 ข้อ (14-16) และ 6) ด้านการบอกความจริง จำนวน 4 ข้อ (17-20) ลักษณะแบบ สอบถามเป็นแบบประเมินค่า)Rating Scale) 5 ระดับ ตรงกับพฤติกรรมมากที่สุด)5 คะแนน (ไม่ตรงกับพฤติกรรมเลย) 1 คะแนน (เกณฑ์และการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยด้วยการแบ่งตามอัตราภาคชั้น ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ระหว่าง 1.5 – 00. 00โดยค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด หมายถึงระดับข้อความตรงกับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 พัฒนาจากแบบสอบถามของกรองโต อุณหสุต 13 จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการประสานงาน จำนวน 5 ข้อ (1-5) 2) ด้านการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ (6-10) 3) ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 5 ข้อ (11-15) 4) ด้านการแก้ปัญหา จำนวน 5 ข้อ (16-20) 5) ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 5 ข้อ (21-25) และ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติ (26-30) คำตอบเป็นแบบประเมินค่า 5ระดับ เห็นด้วยมากที่สุด)5 คะแนน (เห็นด้วยน้อยที่สุด)1 คะแนน (เกณฑ์และการแปลค่าคะแนนเฉลี่ยด้วยการแบ่งตามอัตรากาชั้น ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมอยู่ระหว่าง 1. 00- 5. 00โดยค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด หมายถึง ระดับการปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด

เกณฑ์การให้ระดับคะแนนและการแปลความหมายของคะแนนจากแบบสอบถาม คิดจากค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านของคะแนนความสามารถเชิงสมรรถนะหลักและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ให้ความหมายคะแนนเฉลี่ย)Best & Kahn, 2014 (ตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.1 – 00.50	การรับรู้บริการตามสิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับต่ำมาก
ค่าเฉลี่ย 1.2 – 51.50	การรับรู้บริการตามสิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 2.3 – 51.50	การรับรู้บริการตามสิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.4 – 51.50	การรับรู้บริการตามสิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.5 – 51.00	การรับรู้บริการตามสิทธิผู้ป่วยอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้ง 3 ส่วน ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปหาความเที่ยง

การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability) ผู้วิจัยที่ผ่านการหาความตรงด้านเนื้อหาแล้ว นำแบบสอบถามมาทดสอบใช้กับนักศึกษาพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา รหัสจริยธรรมเลขที่ มฉน.พ.ย. 2564 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2564 ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการพิทักษ์สิทธิตามร่างพระราชบัญญัติการทำวิจัยในมนุษย์กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยถึงอธิการบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา โดยชี้แจงรายละเอียดของการวิจัยและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และให้การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างว่า การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะเข้าร่วมหรือปฏิเสธในการตอบแบบสอบถามได้ตลอดเวลา และประสานกับอาจารย์รายวิชา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากหัวหน้านักศึกษาพยาบาลระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา โดยผู้วิจัยนัดเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 116 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วนของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้โครงร่างการวิจัยได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินจริยธรรมดำเนินงานวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย พฤติกรรมเชิงจริยธรรมแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยด้วยสถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation) โดยกำหนดค่าระดับความสัมพันธ์ (กัลยา วาณิชยบัญชา และจิตา วาณิชยบัญชา, 2563) ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.01 – 0.20 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก

ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.21 – 0.40 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.41 – 0.60 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.61 – 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ มากกว่า 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

4. วิเคราะห์อำนาจในการทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีต่อความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยด้วยสถิติถดถอยอย่างง่าย (Simple regression analysis) โดยผ่านข้อตกลงเบื้องต้นตามหลักการใช้สถิติ (ชมนาค พัฒน์นิจกุล และกิตติพร เนาวิสุวรรณ, 2551)

ผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 116 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (110 คน, 94.83%) อายุเฉลี่ย 22.28 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 (59 คน, 50.86%) เกรดเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสม 3.43 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (110 คน, 94.83%) ระยะเวลาที่ฝึกปฏิบัติงานเฉลี่ย 3.5 เดือน

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ระดับคะแนนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวม จากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.45, SD = 0.17) เมื่อพิจารณาระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 1)

ด้านการกระทำหรือส่งเสริมให้กระทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการกระทำหรือส่งเสริมให้กระทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์โดยรวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.43, SD = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เฝ้าระวังอาการหรือคอยช่วยเหลือขณะผู้รับบริการรอพักในแผนก (\bar{X} = 4.61, SD = 0.57) รองลงมาคือการช่วยเหลือทันทีเมื่อผู้รับบริการเข้าในแผนก (\bar{X} = 4.50, SD = 0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การช่วยเหลือทันทีเมื่อได้รับการร้องขอจากผู้รับบริการ (\bar{X} = 4.19, SD = 0.81)

ด้านการกระทำที่ไม่ดีหรืออันตราย

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการกระทำที่ไม่ดีหรืออันตรายโดยรวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.47, SD = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ การระมัดระวังในเรื่องการเจ็บป่วย เช่น เคลื่อนย้ายผู้ป่วย พลิกตะแคง ทำหัตถการ เป็นต้น (\bar{X} = 4.50, SD = 0.74) รองลงมาคือการช่วยลดความคับข้องใจจนเป็นที่พึงพอใจเมื่อผู้รับบริการหรือญาติต้องรอคอย (\bar{X} = 3.48, SD = 0.95) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประเมินบาดแผลหรือภาวะเจ็บป่วยตามแผนการรักษาของแพทย์หรือตามหลักวิชาการ (\bar{X} = 4.43, SD = 0.76)

ด้านเคารพความเป็นอิสระ

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านเคารพความเป็นอิสระโดยรวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.45, SD = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบอกผู้รับบริการทราบก่อนให้การพยาบาล (\bar{X} = 4.51, SD = 0.88) รองลงมาคือ การเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการตัดสินใจแนวทางการพยาบาล (\bar{X} = 4.50, SD = 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการให้ข้อมูลทุกอย่างแก่ผู้ป่วยตามขอบเขตวิชาชีพเพื่อประกอบการตัดสินใจในการทำกิจกรรมการพยาบาล (\bar{X} = 4.32, SD = 0.94)

ด้านความยุติธรรมหรือความเสมอภาค

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความยุติธรรมหรือความเสมอภาคโดยรวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.50, SD = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้การพยาบาลด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียงหรือความชอบส่วนตัว (\bar{X} = 4.51, SD = 0.80) และการให้การพยาบาลตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ (\bar{X} = 4.51, SD = 0.66) รองลงมาคือ การดูแลอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน กรณีมีผู้รับบริการหลายคนในแผนก (\bar{X} = 4.49, SD = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน (\bar{X} = 4.48, SD = 0.78)

ด้านความซื่อสัตย์

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดย รวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.34, SD = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การรักษาความลับหรือปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของผู้รับบริการ (\bar{X} = 4.47, SD = 0.62) รองลงมาคือ การพยาบาลตามแผนการรักษาของแพทย์ (\bar{X} = 4.39, SD = 0.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพยาบาล ช่วยเหลือ ดูแลตามที่ได้ตกลงกันไว้ (\bar{X} = 4.15, SD = 0.70)

ด้านการบอกความจริง

ระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านการบอกความจริงโดยรวม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.48, SD = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือบอกเหตุเมื่อให้การพยาบาลทุกครั้ง (\bar{X} = 4.64, SD = 0.54) รองลงมาคือ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับโรคหรืออาการเจ็บป่วยตามหลักวิชาการ (\bar{X} = 4.48, SD = 0.70) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการบอกชื่อยา วิธีรับ ประทาน ผลข้างเคียงแก่ผู้รับบริการ (\bar{X} = 4.38, SD = 0.66)

ความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก

ระดับคะแนนความสามารถเชิงสมรรถนะหลักโดยรวม จากการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.22, SD = 0.14) เมื่อพิจารณาระดับความสามารถเชิงสมรรถนะรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านทักษะการปฏิบัติ (\bar{X} = 4.45, SD = 0.33) รองลงมา ด้านภาวะผู้นำ (\bar{X} = 4.27, SD = 0.34) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการทำงานเป็นทีม (\bar{X} = 4.09, SD = 0.34) จำแนกรายข้อ ดังนี้ (ตารางที่ 2)

ด้านการประสานงาน

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านการประสานงาน อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.21, SD = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีการสื่อสารในการประสานความร่วมมือ (\bar{X} = 4.33, SD = 0.67) รองลงมาเป็นการร่วมประชุมปรึกษาในกิจกรรมต่างๆของหน่วยงานโรงพยาบาล (\bar{X} = 4.30, SD = 0.72) (=4.30, และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีขณะขึ้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาล (\bar{X} = 4.12, SD = 0.75)

ด้านการตัดสินใจ

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.13, SD = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้ความรู้และข้อมูลในการเลือกแนวทางแก้ปัญหา (\bar{X} = 4.25, SD = 0.94) รองลงมาเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบทางเลือกในการแก้ปัญหา (\bar{X} = 4.20, SD = 0.75) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การประเมินสถานการณ์ก่อนแก้ไขปัญหา (\bar{X} = 3.97, SD = 0.85)

ด้านภาวะผู้นำ

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.27, SD = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรับผิดชอบในหน้าที่ (\bar{X} = 4.43, SD = 0.82) รองลงมาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตัดสินใจและรับผิดชอบในการตัดสินใจ (\bar{X} = 4.35, SD = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมการปฏิบัติงานตามวิสัยทัศน์พันธกิจและนโยบาย (\bar{X} = 4.09, SD = 0.91)

ด้านการแก้ปัญหา

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านการแก้ปัญหา อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.20, SD = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การใช้ความรู้ในการวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหา (\bar{X} = 4.37, SD = 0.69) รองลงมาเป็นการวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน (\bar{X} = 4.25, SD = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจในการแก้ปัญหา (\bar{X} = 3.95, SD = 0.98)

ด้านการทำงานเป็นทีม

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.09, SD = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีน้ำใจเสียสละอดทน (\bar{X} = 4.22, SD = 0.91) รองลงมาเป็นการรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง (\bar{X} = 4.18, SD = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความชัดเจนในขั้นตอนการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 3.78, SD = 0.93)

ด้านทักษะการปฏิบัติ

ระดับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก โดยการใช้เหตุผลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักด้านทักษะการปฏิบัติ อยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.45, SD = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (\bar{X} = 4.59, SD = 0.70) รองลงมา คือความสามารถใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ในการช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน (\bar{X} = 4.52, SD = 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสมกับปัญหา (\bar{X} = 4.25, SD = 0.89)

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .522$) และเมื่อวิเคราะห์สถิติถดถอยอย่างง่ายพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ $R^2 = .27$ แสดงว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 27 โดยสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ $y = 1.74 + .57$ (พฤติกรรมเชิงจริยธรรม)

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = .52$ (พฤติกรรมเชิงจริยธรรม)

จากสมการ อธิบายได้ว่า เมื่อมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 0.52 หน่วย (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโดยรวม

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	\bar{x}	SD	การแปลผล
การกระทำหรือส่งเสริมให้การกระทำไหนสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์	4.43	0.39	ดี
ด้านการกระทำที่ไม่ดีหรืออันตราย	4.47	0.48	ดี
ด้านเคารพความเป็นอิสระ	4.45	0.46	ดี
ความยุติธรรมหรือความเสมอภาค	4.50	0.39	ดี
ความซื่อสัตย์	4.34	0.38	ดี
การบอกความจริง	4.48	0.31	ดี
รวม	4.45	0.17	ดี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล ความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโดยรวม

ความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก	\bar{x}	SD	การแปลผล
ด้านการประสานงาน	4.21	0.35	ดี
ด้านการตัดสินใจ	4.13	0.38	ดี
ด้านภาวะผู้นำ	4.27	0.34	ดี
ด้านการแก้ไขปัญหา	4.20	0.31	ดี
ด้านการทำงานเป็นทีม	4.09	0.34	ดี
ด้านทักษะการปฏิบัติ	4.45	0.33	ดี
รวม	4.22	0.14	ดี

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

ตัวแปร	ค่าคงที่	B	R ²	F
พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	.522**	.57	.27	117.73**

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ผู้วิจัยอภิปรายผลมีรายละเอียด ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ทุกปัจจัยรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสุภาภรณ์ ขาวนาฝ้าย (สุภาภรณ์ ขาวนาฝ้าย, 2560) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมจรรยาบรรณที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในจังหวัดราชบุรี พบว่าพฤติกรรมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลต่อประชาชน อยู่ในภาพรวมที่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมจากวิทยาลัยทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าค่านิยมเป็นหลักที่บุคคลยึดไว้เป็นมาตรฐานในการประพฤติ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ได้ค้นพบด้วยตัวเอง จริยธรรมเป็นกฎเกณฑ์ที่มนุษย์ใช้ตัดสินความถูกต้องของการกระทำความเข้าใจในกฎเกณฑ์ซึ่งขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอายุของบุคคล การปรับพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสังคม การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง อีกส่วนหนึ่งจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการฟังคำบอกเล่าและการอ่านบันทึกของผู้อื่น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมการปฏิบัติพยาบาลจึงมีความสำคัญกับนักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของกิงดาว การะเกตุ งามเอก ลำมะนา และจุไรรัตน์ ชลกรโชติทรัพย์ (กิงดาว การะเกตุ งามเอก ลำมะนา และจุไรรัตน์ ชลกรโชติทรัพย์, 2558), พระบำรุง ปัญญาพล (พระบำรุง ปัญญาพล (โพธิ์ศรี), 2554) ที่กล่าวว่าความซื่อสัตย์เป็นการแสดงออกตรงกับความรู้สึก นึกคิด ทั้งทางกาย วาจา ใจ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองต่อผู้อื่น ทัศนะของสุนีย์รัตน์ บุญศิลป์, ประกริต รัชวัตร และสุรางค์ เปื้องเดช (สุนีย์รัตน์ บุญศิลป์ ھرะกริต รัชวัตร และสุรางค์ เปื้องเดช, 2556) สภาการพยาบาล (สภาพยาบาล, 2558) ที่กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นการแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ พร้อมรับผิดชอบในงานของตนเอง และมีความพยายามในการปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น สภาการพยาบาล กล่าวว่า การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นการดูแลผู้ใช้บริการโดยคำนึงถึงคุณค่าของความเป็นคน คำนึงถึงสิทธิที่บุคคลควรจะได้รับ ให้บริการโดยไม่เลือกปฏิบัติ เพ็ญจันทร์ แสนประสานและสายสมร เฉลยกิตติ (เพ็ญจันทร์ แสนประสานและสายสมร เฉลยกิตติ, 2560) กล่าวว่า การตัดสินใจแก้ปัญหาเชิงจริยธรรม เป็นการตัดสินใจว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ด้วยการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และเหตุผลทางจริยธรรม

2. ความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโดยรวม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับการวิจัยของกาญจนา คิตศรี (กาญจนา คิตศรี, 2556) ที่ศึกษาความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชิงคำ จังหวัดพะเยา พบว่าความสามารถเชิงสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าทักษะการปฏิบัติอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับการวิจัยของกิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ (กิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ, 2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคใต้ พบว่าความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคใต้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านทักษะการปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของพยาบาลและเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์วิชาชีพ (สมจิต หนูเจริญกุล, 2563)

ซึ่งพยาบาลจะต้องปฏิบัติการพยาบาลด้วยความมีสติ รอบรู้ เชื่อมมั่น มีวิจารณ์ ญาณ รอบคอบ มีความพร้อมที่จะให้บริการแบบองค์รวมด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์เพื่อปรับปรุงสุขภาพและความเป็นอยู่ของบุคคล ครอบครัวและชุมชน พยาบาลจึงควรได้รับการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะการแก้ปัญหาและความเป็นผู้นำ เพื่อความพร้อมในการปฏิบัติงานที่มีความรวดเร็วภายใต้เวลาและทรัพยากรที่จำกัด มีคุณภาพและการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้สมรรถนะด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมากขึ้น

3. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโดยรวม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = .522$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 และอำนาจในการทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ผลการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ.27 แสดงว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ได้ร้อยละ 27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของ สอแลหะ เบ็ญอาหลี, นภษา สิงห์วรรณ, กิตติพร เนาว์สุวรรณ (สอแลหะ เบ็ญอาหลี, นภษา สิงห์วรรณ และกิตติพร เนาว์สุวรรณ, 2563) ที่ศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของสมรรถนะทางวัฒนธรรมที่มีต่อความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา พบว่าสมรรถนะทางวัฒนธรรมสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ เจริญรุ่งโรจน์ (ศิริลักษณ์ เจริญรุ่งโรจน์, 2559) ที่ศึกษาการปฏิบัติการพยาบาลที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของพยาบาลแผนกฉุกเฉินในพื้นที่ภาคใต้และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยด้านความตระหนักทางวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $r=.42$ $p<0.5$ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษาพยาบาลผ่านการปลูกฝังจากมหาวิทยาลัยทั้งด้านทฤษฎี ปฏิบัติและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นักศึกษาจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ทั้งสมรรถนะทางการประสานงาน ด้านการตัดสินใจ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการแก้ไขปัญหา ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านทักษะการปฏิบัติควรพึงมี เพื่อนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ได้มีทักษะในการประกอบอาชีพในการให้บริการที่สำคัญ ต้องให้การบริการที่รวดเร็วและถูกต้อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยโดยเฉพาะผู้ป่วยในภาวะคุกคามชีวิต ซึ่งต้องการการประเมินที่แม่นยำถูกต้อง การวิเคราะห์ตัดสินใจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 27 เพื่อผู้ป่วยปลอดภัย สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะด้านการบริการพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสามารถทำนายความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยได้ร้อยละ 27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ดังนั้นมหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ควรจัดทำแผนการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการออกแบบการเรียน การสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการประเมินผลที่ชัดเจน หากพบว่าจริยธรรมใดมีผลประเมินอยู่ในระดับต่ำ ควรนำวางแผนปรับปรุงการดำเนินการ ทั้งด้านการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี

ภาคปฏิบัติและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสามารถนำไปปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณธรรม ตามความคาดหวังของสถาบันการศึกษาและสังคมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสาเหตุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจการรับบริการกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนาที่ขึ้นฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วาริชย์บัญชา และจิตตา วานิชย์บัญชา. (2563). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์กัลยา วานิชย์บัญชา.

กาญจนา คัดสี. (2556). ความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลที่ปฏิบัติงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลเชียงใหม่ จังหวัดพะเยา. วารสารสาธารณสุขล้านนา. 9(3), 166-181.

กิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคใต้. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 17(2). 69-78.

กิ่งดาว การะเกตุ นามเอก ลำภะนา และจุไรรัตน์ ชลกรโชติทรัพย์. (2558). พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล : กรอบความคิดในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF). วารสารเกื้อการุณย์, 22(2), 20-29

ชมนาค พัฒน์นิธิกุล และกิตติพร เนาว์สุวรรณ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนราธิวาส. รายงานวิจัย.

ถนอม จันทกุล. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลจากประสบการณ์ของผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัทมวรรณ จันทวงศ์. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจทางจริยธรรมของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไปเขตตรวจราชการสาธารณสุขที่ 17และ18. วารสารการพยาบาลและสุขภาพ. 7(1), 77

พระบำรุง ปัญญาพล (โพธิ์ศรี). (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาวชิรวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

เพ็ญจันทร์ แสนประสานและสายสมร เฉลยกิตติ. 2560. การตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติกรพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของพยาบาลไทย ตามการรับรู้ของผู้บริหารทางการพยาบาล. วารสารพยาบาลทหารบก, 18(1).194-205.

ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติมาตรฐานจริยธรรม 2562. ค้นเมื่อ 26 พฤษภาคม 2565, จาก D:/พฤติกรรมจริยธรรม/จริยธรรมพฤติกรรมพยาบาล พรบ.

รัตนา ทองแจ่มและพระครูภาวนาโพธิ์คุณ. (2563). จริยธรรมในการปฏิบัติกรพยาบาล. Jornal of Graduate MCU KhonKaen Campus. 7(1).

วีรวรรณ เกิดทอง และวรรณดี เสือมาก. (2560). การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลเพื่อก้าวสู่พยาบาลคุณธรรม. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี.

- ศิริลักษณ์ เจริญรุ่งโรจน์. (2559). การปฏิบัติการพยาบาลที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของพยาบาลแผนกฉุกเฉินในพื้นที่ภาคใต้และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมร พูนขวัญ. (2564). ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมของพยาบาลวิชาชีพ แผนกอุบัติเหตุ และฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดสงขลา. วารสารพยาบาล. 70(2), 1-9.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2563) บทบาทของพยาบาลเวชปฏิบัติในการดูแลสุขภาพพระระดับปฐมภูมิ แนวโน้ม นโยบายและความก้าวหน้า. การฟื้นฟูวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติ ค้นเมื่อ 26พ.ค.2565, จากhttps://documen.site/download/5af84511470c8_pdf
- สภาพยาบาล. (2558). คู่มือส่งเสริมจริยธรรมสำหรับองค์การพยาบาล: กลไกและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.
- สอแลหะ เบ็ญอาหลี, นภชา สิงห์วีระธรรม และกิตติพร เนาว์สุวรรณ. (2563). การศึกษาความสัมพันธ์และอำนาจการดำเนินงานของสมรรถนะทางวัฒนธรรมที่มีต่อความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพงานอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสงขลา. วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ. 13(2), 154-161).
- สุภาภรณ์ ขาวนาฝ้าย. (2560). พฤติกรรมด้านจรรยาบรรณพยาบาลที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในจังหวัดราชบุรี. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุนีรัตน์ บุญศิลป์ หระกริต รัชวัตร์ และสุรางค์ เป็ร็องเดช. (2556). ทักษะคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข.31(1), 50-60
- Best, J. W. and J. V. Kahn. (2014). Researc in Education. 10th ed. Harlow: Pearson Education Limited.
- Jindathong, B, (2011). Experience of service behavior complaints of professional nurses. (Thesis). Bangkok: Chulalongkorn University printing House.
- Kyunghee, K., Yonghee, H., & Ji-su, K. (2015). Korean nurses' ethical dilemmas, professional values and professional quality of life. Nursing Ethics, 22(4), 467-478.
- Newport, F. (2012). Congress retains low honesty rating: Nurses have highest honesty rating ; care salespeople, lovest. Gallup (internet). (2017 June 30); December 3. Available form <http://www.gallup.com/poll/159035/congress-retains-low-honesty-rating.aspx>
- Sangaunsiritham U, Sirakamom S. (2015). Ethical behavior of professional nurses. Chiang Mai : Siam pimnana.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2008). Guidelines for promoting nursing practice in accordance with professional ethics (Revised edition). 3rd edition). Bangkok: Golden Point co., ltd.